

BAZI SENDİKALARIN TAŞERON İŞÇİLERİNE VERDİĞİ ZARAR

Aydınlık Gazetesi, 2 Eylül 2013

Yıldırım Koç

Geçtiğimiz hafta Yol-İş Sendikası'ndan bir işçi arkadaşım telefonla aradı. Karayolları Gn.Md. işyerlerindeki taşeron işçilerinin sorunlarını konuştuk. Yol-İş'in bu konuda açtığı davaya ilişkin yerel mahkeme ve Yargıtay kararları elinde yoktu. Benden istedi. Yol-İş Genel Merkezi'nin ve şube yöneticilerinin bu kararları taşeron işçilerine hâlâ niçin dağıtmadıklarının nedenlerini konuştuk. Yol-İş'in bu tavrının taşeron işçilerinin herbirinin binlerce lirasının kaybolmasına yol açtığını söyledi.

Bu tavrı yalnızca Yol-İş'e özgü değil. Taşeronluğun yaygın olduğu işkollarındaki sendikalar da aynı tavrı gösteriyor. Bu sendikalar, işyerlerindeki onbinlerce taşeron işçisinin, yapılacak girişimlerle, asıl işverenin işçisi sayılması ve geçmişe dönük onbinlerce lira alacak hakkına kavuşmalarını sağlamak için gerekli girişimlerde bulunmuyor.

Taşeron İşçileri Geçmişe Dönük Haklarını Alabilmeli

11 Ocak 2011 tarihinde kabul edilen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, ücret alacaklarında zamanaşım süresi beş yıldır (Madde 147). Diyelim bir taşeron işçisi esasında asıl işverenin işçisi iken asgari ücretle çalıştırılıyor. Halbuki işyerinde bir toplu iş sözleşmesi uygulanıyor. Eğer bu işçinin durumu açıklığa kavuşturulmuşsa, işçi, geçmişe dönük alacakları için dava açabilecek ve son beş yıllık dönemde sanki toplu iş sözleşmesinden yararlanan sendika üyesi gibi alacakları belirlenecek. Kendisine yapılan ödemelerle bu belirlenen miktar arasındaki farkı alabilecek. Diyelim işçi 7 yıldır taşeron işçisi. Bugün mahkemeye başvurursa, son beş yılı alabilecek, iki yıllık ücret kaybı olacak. Ancak eğer bu yıl değil de, iki yıl sonra başvurursa, 9 yıllık taşeron işçisiyken başvurduğu için son beş yılın alacaklarına kavuşacak; dört yıllık ücret kaybı olacak.

Karayolları'ndaki Taşeron İşçilerinin Kaybı Çok Büyük

Karayolları Gn.Md. işyerlerinde 7 bin dolayında taşeron işçisi bulunuyordu.

Yol-İş Sendikası avukatları bu işçilerin durumunun tespiti için 7 bin adet dava açtılar. Bu davaları kazanacakları konusunda kimsenin kuşkusu yoktu; çünkü Karayolları Gn.Md. ile taşeronlar arasında imzalanan "alt işverenlik sözleşmeleri"nin muvazaalı olduğu ve mahkemelerce geçersiz sayılacağını herkes biliyordu.

Sendika avukatlarının 7 bin dolayındaki davada devletten aldığı vekalet ücretinin çok çok çok yüksek olduğu biliniyor.

Ankara 11. İş Mahkemesi'nin 20.5.2011 tarihli kararı Yargıtay tarafından 25 Ekim 2011 tarihinde onaylandı. Ankara 10. İş Mahkemesi'nin aynı doğrultuda 7 Aralık 2011 tarihli bir kararı da var.

Yol-İş yöneticileri bu kararları üyesi olan taşeron işçilerinin erişebileceği bir biçimde yayınlamadı.

Ankara 11. İş Mahkemesi'nin kararının Yargıtay tarafından onaylanmasının üzerinden 1 yıl 10 ay geçti. Eğer bu Yargıtay kararı çıktığında bu karar taşeron işçilerine derhal duyurulsaydı ve işçilerin geçmişe dönük alacaklarının tahsili için derhal dava açılmış olsaydı, yıllardır taşeron işçisi olarak çalışan binlerce işçi 25 Ekim 2011 tarihinden geriye dönük olarak 5 yıllık alacaklarına kavuşacaktı.

Yol-İş bu kararları hâlâ yayınlamaktan, dağıtmaktan kaçınıyor.

Taşeron işçileri bu karara dayanarak 1 Eylül 2013 itibariyle dava açsalar, 1 Eylül 2008 öncesindeki haklarına kavuşamayacaklar.

Her geçen gün taşeron işçilerinin aleyhine işliyor; kazanılmış hakları ellerinden uçup gidiyor.

Haklarını kaybetmek istemeyen taşeron işçileri, örgütlenmeli ve bilgili, cesur ve namuslu avukatlar aracılığıyla haklarını talep etmelidir.